

Drži se zemlje!

Pripovedka, maloruski spisal Andrej Veretelnjik.
(Posl. Podravski.)
(Nadaljevanje in konec.)

„Ne huduj se radi tega, žena, ako ga popijem kako kupico. Pri pijanci sem se posvetoval s Sulimom, kaj mi je storiti...“

„On ti je že svetoval za poslednjo uro“, mu odvrne kakačja se žena.

„Ne boj se! Ne razumeš ničesar, pa govoriš. Sulim mi je dal dober svet. Prodano zemljišče ter gremo v Ameriko, kjer si kupimo dvakrat toliko zemlje, da bomo gospodje in nihče ne bo klical za menoj kriminalist!“

Žena mu ni odvrnila niti besedice, ker si je mislila, da žganjica govori iz njega. Črez trenutek je Ivan že spal ter se hudoval v spanju na Fricu in govoril o boljši usodi v tujini.

V.

Da si tudi Ivan o svoji nakani ni govoril ničesar, jela je vendar črez nekoliko dni vsa vas govoriti o tem, da hoče Ivan prodati svoje zemljišče Fricu in da gre v Ameriko. To novico je trosil nalašč Sulim, hoteč s tem prestrahiti druge kupce.

Kosta se je temu močno čudil ter čim najurnejše odšel k Ivanu.

„Slišal sem, da se spravljate v Ameriko. Ako je to resnica?“

„Resnica je“, odvrne Ivan.

„Ali je res, da je Fric kupil vaše zemljišče in hišo?“

„Ne!“ zakriči Ivan. „Fricu pa zemlje ne dam.“

„Hvala Bogu, da to čujem od vas. Vsekako pa se tuje že po vsej vasi, da je zemlja in hiša prodana. Ej, ne oddajte rojstne zemlje v tuje roke! Imeli bi greh! Svetujem pa vam: ne prodajati zemlje ter ne hodite iz dežele! Saj vas ne podi tot revščina!“

„Kosta dobro svetujejo, Ivan. Le ubogaj jih!“ poseže vmes žena.

„Jaz nočem sveta od nikoder. V vasi pa ne ostanem, ker bi kar zgorel od sramote. Hočem biti gospodar v Ameriki, postanem gospod...“

Zaman ga je bil odvrčal od tega Kosta, naj svoje kmetije ne bi prodajal in ne zapuščal vasi, čes, da z obzirom na Frica ga ljudje še ne ne bodo pitali s „kriminalistom“. Ako se ogradi z močnim plotom, pa mu ne bo treba ga gledati. Ivan je bil za vse opomine slep in gluh. Samo v nekaj je bil privolil, namreč, da se noče preveč žuriti s prodajo, kajti pred spomladjo itak ne pojde. Kosta mu je bil obljubil, da mu črez zimo poišče kupca, a to med gospodarji domače ali pa tuje vasi. Pa tudi te obljube Ivan ni dočakal. Sulim ga je vabil po večerih k sebi, ga napajal z žganjico ter mu, na pol pijanemu, v navzočnosti prič izročil aro od Frice. Žena ni vedela, da je drugi dan po prejeti ari Ivan podpisal pogodbo pri notarju. Ivan si je bil izgovoril, da hoče še črez zimo prebiti v hiši, prvi dan me-e-a aprila pa jo izroči Fricu. Denar, ki ga je bil Ivan prinesel domov ter ga je shranjevali v škrinj, pa je prvi odkril ženi svojo tajnost.

Žena je ob tej novici glasno zaplakala, otroci so jeli tarnati. Vse je propalo! In v Ivanovi hiši je postalo še bolj otožno. Vse to, kar je bil preživel Ivan v poslednjih mesecih se je revnemu Ivanu zdelo toliko kakor nič pred tem strašnim, ne več dosti oddaljenim časom, ko bo moral ob enem z otroci zapustiti rojstno hišo. Ona se je jokala, hujšala, venela. Tudi Ivan se je bil sčasoma spamestoval ter obžaloval svoje dejanje. Vendar zaman, vse je že propalo. Približal se je Božič. Svoje dni so praznovali ta praznik veselo, ne tako pa letos. Ivanova žena se je razjokala radi tega, da je to pot obhajala ta praznik zadnjokrat v svoji hiši. Ivan pa je odšel iz hiše, ker so tudi njemu silile solze v oči. On že več mesec ni mogel spati; v njegovi glavi se je žele sedaj jelo porajati vprašanje: kdo mu bo pomagal na

tujem, kako se mu bo godilo v tujini med ljudmi, ko pa ne zna njihovega jezika, niti njih načina življenja? Med svojimi ni znal živeti, ali se mu bo godilo bolje med tujci? Črez zimo je Ivan postal rumen nalik gobi.

„Končno je napačil nesrečni trenutek, ko je moral oddati svojo hišo Fricu. Ivanova žena se več ni jokala; nedostajalo ji je moči. Ni se tudi pritoževala nad ničemer, dasiravno je bila že tako bolna, da je komaj hodila. Ivan pa je hodil klavrn in nevoljen. Tu pa mu je agent pisal iz mesta, da črez mesec dni se pripelje Ivan preko morja. Ivan je šel k Fricu ter ga prosil, naj mu še za mesec dni dovoli stanovanj v hiši, toda Fric je bil trd kakor kamen, ne pa kakor človek. In Ivan se je poslavljaj ob hiše kakor od lastne matere. Poljubil je prag, stene, jih objemal, da je bilo treba ljudi, ki so ga z ženo in otroci odpeljali v sobo k Sulimu, kjer bi imel Ivan prebiti še eden mesec.

„Tukaj bomo praznovali Veliko noč“, se je razjokala žena. „Evo, kam sem dospela jaz, gospodinja! O, da ne bi več gledala tega sveta! Bog usmili se me!“

Jok žene je sliče nožu rezal Ivanovo srce. Ni ga mogel poslušati, ni mogel več gledati na to upadlo, uvelo lice. Začutil je veliko žalost ter smatral sebe za krivega vse te nesreče. Ne davno minula leta so mu živo stopila pred oči. Za ženo je bil vzel revno siroto, brez polja in premoženja, za to pa zalo kakor cvetko. Še pred nedavnim je bila zdrava, polnega, rdečega lica. Takrat so se njene črne oči lesketale nalik ognju, sedaj pa so postale otožne, mračne. Žalovala je sirota, da jo je na starost doletelo to gorje...

Te misli so mučile Ivana po dnevu in po noči. Prizadeval si je na vso moč, da bi jih zapodil, toda ni imel toliko moči.

Neko noč je Ivanova žena jela v spanju kričati. Ivan je stekel k njej, da vidi, kaj ji je, toda našel je, da jo je kuhala huda vročina.

„Kaj ti je, žena?“

„Ne daj hiše, ne daj je, Ivan!“ ga je prosila v vročnici žena. „Drži se je z rokami in z zobmi, ne daj je!“

Ivan je preživel grozne muke, sedeč ob postelji svoje žene ter opazujoč njeno lice. Kričala in stokala je vso noč. Proti jutru je Ivan najel voz ter se odpeljal po zdravniku.

Ta pride, preišče ženo ter mu reče:

„Vaša žena je hudo bolna na srcu. Naj se ne muči z ničemer, pa vtigne se ozdraveti“, reče zdravnik ter zapiše zdravilo. Pred svojim odhodom ji zdravnik še zabija, da ne sme vstati s postelje.

Revica se ni dolgo mučila. Na cvetno nedeljo je odšel Ivan v mesto, v ta namen, da nakupi, kar potrebujejo za praznike. Ko se je vrnil, je našel ženo že mrtvo. Okrog nje so se jokali otroci. Ivan se je sliče otroku zgubil na njeno mrtvo truplo ter jo prosil odpuščanja. Črna obup se je polastil njegove duše. Propalo je zemljišče in hiša in sedaj je zgubil še ženo, otroci pa svojo mater. Ena nesreča za drugo.

Ves omamljen je Ivan zbežal iz hiše.

Zazvoneli so zvonovi ter razširjali po vasi novico, da je Ivanovko Bog poklical k sebi.

„Hej, ne zvonite tako, zvonovi, ne napolnajte mojega srca še z večjo žalostjo!“ Zvonovi so zvonili tako otožno, da je le malo manjkalo, da Ivanu ni počilo srce.

„Jaz sem ubijalec!“ je govoril Ivan sam sebi, „jaz sem pripravil croke ob mater; nisem vreden, da še živim na svetu!“

In šel je naravnost proti svoji hiši. Drugi dan zarano so ga našli vtopljenega v lastnem vodnjaku na dvorišču.

V terek so pokopali Ivana in njegovo ženo. Njo so pokopali tako, kakor je Bog zapovedal, njega pa kot samomorilca ob zidu pokopališča. Vsi ljudje, kar jih je bilo v vasi, so spremljali pokojnike na pokopališče. Ob enem z otroci so se jokali ljudje nad grobovoma teh dveh nesrečnežev in še dolgo pozneje je sleherni, ki je korakal mimo Ivanove gomile, izgovarjal besede: „Bog mu odpusti njegove grehe!“

Troje otrok je vzel k sebi Kosta, govoreč: „Jaz nimam lastnih otrok, radi tega pa mi je dal Bog te sirote, da zredim iz njih ljudi. Kolikor mi bo le mogoče, hočem jih vzgojiti za omikane občane, da bodo znali bolje živeti, nego njihov oče ter bolje čuvati očetovsko zapuščino, katero sta tako malomarno dala iz rok njihovega roditelja. Zapuščina pokojnikov je vrgla še nekaj denarja in lahko mogoče, da se sčasoma vrne prodano zemljišče sirotam. Jaz jim hočem s vsemi močmi pomagati k temu.“

Takšen sklep je bil izrekel Kosta pred zbranimi vaščani.

Bog mu pomagaj!

Avstrijsko-srbski spor.

Vled bude napetosti med našo monarhijo in Srbijo postali so tudi naši vojni parniki na Donavi važni. Ti mali bojni čolni (Kanonenboote ali monitorji) so hudo oboroženi in take bojne čolne ima edino naša država. Na vsakem teh čolnov je okroglo 75 mož. Naša država ima 5 takih monitorjev. Dolgi so do 55 metrov, široki do 9½ metrov. Oboroženi so s kanoni po 12 cm, havbičami po 12 cm, revolver-kanoni (37 cm), nadalje na krovu varstvo za strelece (Schützenstand), mašinske kanone, mašinske puške za izkrcanje itd. Naša slika kaže enega teh monitorjev na Donavi pred Belgradom na straži.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Zahtevajte

povsod

„Štajerca“

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Od
vojne.

V svrhu varstva izkrcali so vojni parniki vele-vlasti pred Carigradom svoje mornarije. Naša slika kaže dohod avstro-ogrskih mornarskih vojakov v Konstantinopol, kjer so ti vrli fantje zasedli tamnojšno av-

Die österreichische Donau-Kriegsflotte auf der Wacht vor Belgrad.

Einmarsch österr. Matrosen in Konstantinopel.

stro-ogrsko šolo ter banko. Ker je zdaj glavna nevarnost odpravljena, so odšli vojaki zopet na svoje parnike

Zobna kréma

KALODONT

Ustna voda 40

Navodila k pravilnemu ravnanju s plemenskimi biki.

1. Glede potomstva in telesne sposobnosti.

Plemenske biki izgoji od krav, ki so lepe, krepke ter goste postave in znane kot dobre molznice! Pri tem pa se naj tudi gleda, da se